

'Geen controle, openheid of debat'

Wim Distelmans, voorzitter van de euthanasiecommissie, zegt dat een omstreden levensbeëindiging geen euthanasie betrof.

VAN ONZE REDACTRICE VEERLE BEEL

BRUSSEL Een arts die een diep demente patiënte in de stervensfase met een spuitje uit haar lijden heeft verlost, zonder dat ze daar zelf om had gevraagd, is door de federale commissie voor evaluatie van euthanasie gehoord, maar niet doorverwezen naar het parket (*DS 26 december*).

Negen van de zestien leden waren daar voorstander van, maar de wet zegt nu eenmaal dat er een tweederdemeerderheid nodig is om een arts door te verwijzen.

'Om daaruit te concluderen dat de commissie zelf voor rechter speelt, vind ik overtrokken', zegt voorzitter Wim Distelmans. 'Er is lang over de kwestie gedebatteerd. Er zijn allerlei argumenten voor en tegen een doorverwijzing uitgesproken. Het is wat makkelijk om die achteraf uit de context te halen.'

'Onze belangrijkste conclusie is dat de wet niet tot meer transparantie en controle heeft geleid. Dat was nochtans de bedoeling'

CHRIS GASTMANS

Ethicus

'Er was geen verzoek van de patiënte', geeft hij wel toe. 'De zaak beantwoordde dus niet aan de criteria voor euthanasie. De arts in kwestie heeft hier gedaan wat in het hele land geregeld gebeurt: hij heeft een stervende patiënte – op aandringen van de familie – uit haar lijden verlost door middel van wat sommigen "palliatieve sedatie" noemen. Omdat de patiënte meteen overleed, heeft hij het nodig geacht daarover melding te maken bij de euthanasiecommissie, wat veel andere artsen niet doen.'

Uit de feiten zelf blijkt dat de arts ook weinig kennis had van palliatieve sedatie. 'Een goed uitgevoerde sedatie verzacht het stervensproces zonder onmiddellijk tot de dood te leiden', zegt Distelmans.

Lessen uit België

Voor veel critici en koele minnaars van de euthanasiewet bevestigt dit verhaal wat ze al langer aanvoelen en zeggen: dat de wet niet tot meer transparantie en controle heeft geleid, zoals de indieners ervan nochtans beloofden. Het was immers niet de

euthanasiecommissie die de kwestie naar buiten bracht – ze doet dit pas in haar volgende tweejaarlijkse verslag – maar een arts-specialist die ontslag heeft genomen uit de commissie.

‘De arts in kwestie heeft hier gedaan wat in het hele land geregeld gebeurt: hij heeft een stervende patiënte – op aandringen van de familie – uit haar lijden verlost’

WIM DISTELMANS

Voorzitter evaluatiecommissie euthanasie

Het is ook de conclusie van ethicus Chris Gastmans, die onlangs samen met een tiental binnen- en buitenlandse experts het boek ‘Euthanasia and assisted suicide, lessons from Belgium’ uitbracht. Het verscheen bij Cambridge University Press.

‘Onze belangrijkste conclusie – over meningsverschillen heen – is dat de wet niet tot meer transparantie en controle heeft geleid. Dat was nochtans de bedoeling. Ook eind jaren 90 werden al enkele honderden mensen per jaar door artsen geëuthanaseerd. Socioloog Luc Deliëns publiceerde daarover een spraakmakend artikel in *The Lancet*. De motivatie van het parlement was om die praktijk boven water te krijgen.’

‘Dat is niet gelukt. De euthanasiecommissie faalt dus in haar opdracht. Ik begrijp niet dat ze in dit geval geen voldoende meerderheid heeft gevonden om door te verwijzen. De wettelijke criteria zijn wat ze zijn. Als die geschonden zijn, kan men daar niet zo licht over heen stappen.’

Gastmans wil de individuele leden niet met de vinger wijzen. ‘Hun werklust is erg hoog. Alle respect, maar heel eerlijk: meer dan 2.000 aangiftes beoordelen in elf maandelijkse vergaderingen, is erg veel. Maar het is nu aan het parlement: dat kan de drempel voor doorverwijzing verlagen, en besluiten dat de wet geëvalueerd moet worden. Ik hoop dat dit debat nu eindelijk op gang komt.’